

ORIVEDEN SEUDUN KANSALAIPOISTON STRATEGIA 2024-2029

Annina Ärölä, kansalaisopiston rehtori

ORIVEDEN SEUDUN KANSALAIPOISTO

Oriveden seudun kansalaisopisto on Juupajoen, Kuhmoisten ja Oriveden yhteinen seutuopisto. OSKO tarjoaa vapaan sivistystyön kurseja kaikissa toiminta-alueen kunnissa ja musiikin ja kuvataiteen taiteen perusopetuksen opetusta yleisen oppimäärän mukaisesti Orivedellä ja Juupajoella. Kansalaisopiston ylläpitäjäkunta on Oriveden kaupunki. Oriveden Työväenopisto aloitti toimintansa v. 1947 (Oriveden seudun kansalaisopisto vuodesta 1968).

TOIMINTA-AJATUS

Oriveden seudun kansalaisopiston tavoitteena on tarjota monipuolista kurssitoimintaa, taiteen perusopetusta ja matalankynnyksen harrastamisen mahdollisuuksia kuntalaisille Juupajoen, Kuhmoisten ja Oriveden alueella. Hyvinvointi- ja elämänlaatupalveluissa kansalaisopisto on aktiivinen toimija yhteistyössä kulttuurin, kirjaston, liikunnan, nuorison ja työllisyyspalvelujen kanssa. Vapaa sivistystyön koulutuksilla edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Koulutusten tavoitteena on edistää myös ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia.

VISIO

Oriveden seudun kansalaisopisto on kehittyvä, innostava ja osallistava seutuopisto kaikille!

ARVOT

Oriveden seudun kansalaisopiston eli tuttavallisesti OSKO:n arvojen mukaisesti edistämme osallisuutta, saavutettavuutta, kestävyyttä ja elinikäistä oppimista.

Osallisuus

on yhteenkuuluvuutta, luottamusta, yhdenvertaisuutta, arvostusta ja mahdollisuutta vaikuttaa omassa yhteisössään.

Saavutettavuus

on yhdenvertaisuuden edistämistä ja erilaisten tarpeiden huomioimista

Kestävyys

on ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista. Kestävä kehitys turvaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet.

Oppiminen elinikäisesti

on ihmisen koko elämänsä ajan tapahtuvaa oppimista niin muodollisessa koulutuksessa, työuransa aikana kuin vapaa-ajallakin.

HENKILÖSTÖ

- rehtori
- suunnitteliopettaja
- toimistosihteeri
- n. 80 tuntiopettajaa

Kansalaisopistopalvelujen toiminnasta, taloudesta ja hankkeista vastaa kansalaisopiston rehtori. Suunnitteliopettaja vastaa oman ainealueen suunnittelusta ja opetuksesta. Toimistosihteeri vastaa kansalaisopiston asiakaspalvelusta, tiloista ja laskutuksesta ja muusta yleishallinnosta kansalaisopistossa. Tuntiopettajat vastaavat oman ainealueen opetuksesta määräaikaaisesti.

KANSALAIPOISTON TAVOITTEET

- Kansalaisopiston toiminta mahdollistaa elinikäisen oppimisen periaatteen ja tarjoaa puitteet yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen kannustavaan toimintaan koko elinkaari huomioiden.
- Opisto on osa ennaltaehkäisevän ja hyvinvointia edistävän työn kokonaisuutta.
- Kansalaisopiston kurssitoimintaa ja taiteen perusopetusta suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon saavutettavuus, tasavertaisuus sekä osallisuuden ja yhdenvertaisuuden periaatteet.
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmiin päivitetään opintopisteytys, kestävän kehityksen tavoitteet ja laatu edellä.
- Kurssimaksut pyritään säilyttämään kohtuullisina. Kurssimaksuihin muodostetaan porrastusta siten, että toiminnalliset resurssit vahvistuvat taloudelliset reunaehdot huomioiden. Tilauskoulutuksen käynnistämistä valmistellaan siten, että tilauskoulutuksen tuntihinta määritellään.
- Opiston osaamisperusteisuutta ja opintopistekurssitoimintaa käynnistetään sekä vapaan sivistystyön kursseilla että taiteen perusopetuksessa.
- Opiston mahdollisuutta järjestää tilauskoulutusta kehitetään ja yhteistyötä seudun oppilaitosten, työllisyyspalvelujen, henkilöstöpalvelujen ja yritysten kanssa edistetään.
- Opiston tehtävänä Oriveden kaupungin hyvinvointi- ja elämänlaatupalveluissa on luoda kuntalaisille edellytyksiä osallistua hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
- Kansalaisopiston asiakkaita ovat lapset, nuoret, aikuiset, ikääntyvät/ikäntyneet, työttömät, maahanmuuttajat, erityistä tukea tarvitsevat ym.

LAKI VAPAASTA SIVISTYSTYÖSTÄ JA LAKI TAITEEN PERUSOPETUKSESTA

“Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen,

”Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

ORIVEDEN KAUPUNKISTRATEGIA

INNOSTAVA ORIVESI
ORIVESI, UNIVERSAALIN HARMONIAN LEIKKAUSPISTE
Varpu-Viljammi mukaan

KAIKKI ON ATOMIEN LIIKETTÄ JA HIUKKASVÄLIKÖÄ. HIUKKASET NE TOI NISIA ORIVEREINEN NUKUTTA, NIIN KUN TOI VÄRKÄ.

SE JOI OLE YHTÄ NIKA KAHRESSA ERI PAIKASSA. ORIVESI EI OLE MÄMILÄ EIKÄ TOI NISIA, VÄRKÄ.

ORIVESI

FAKTA

FIKTIO

ORIVESI

MAAILMAN MAPA

KULTTAIHEN LEIKKAUS

HEVON KLUSI

ORIVESI

LAPUA

JYVÄSKYLÄ

TAMPERE

TÄKÄSI JUSTI NISIA TÄKÄ.

ORIVEREINEN NUKUTTA, NIIN KUN TOI VÄRKÄ.

ORIVESI

ORIVESI ON HARMONIAIN NISIA PAIKKA OLEVA. EIKÄ YHTÄ NISIA, NUKUTTA, NIIN KUN TOI VÄRKÄ.

ORIVEREINEN NUKUTTA, NIIN KUN TOI VÄRKÄ.

TEKONURMIKENTTÄ, PUMPRACK-RATA

LUONTO- JA KUNTOLOUT, PIHTILOUT

KAARIKIRKKO

LIIKUNTAHALLI

JÄÄHALLI

YHTEISKOULU JA LUKIO

ALAKOULU

LAULUMAJAA

ORIVEDEN KAMPUS

UIMAHALLI

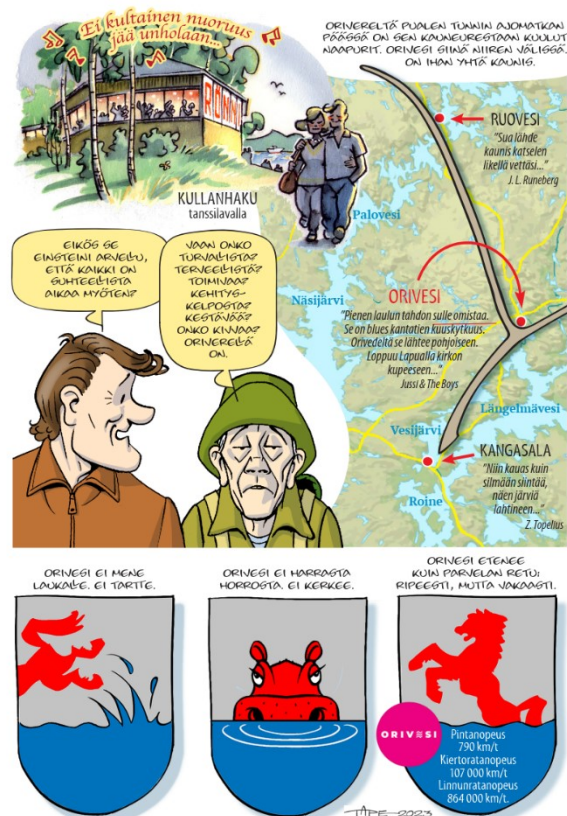
KULTTUURIKESKUS

ORIVESI

KULTTUURIKESKUS

KULTTUURIKESKUS

VARPU-VILJAMMI

3

KANSALAIPOISTON STRATEGISET TAVOITTEET

Vahvistamme elinvoimaa

- Tarjoamme ja mahdollistamme kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tilaisuuksia kuntalaisille ja myös muualla asuville yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Teemme Orivettä tunnetuksi ja osallistumme innostavasti kaupunkimarkkinointiin yhdessä muiden kaupungin yksiköiden kanssa.
- Teemme seudullista yhteistyötä muiden kuntien kanssa ja etsimme ratkaisuja ja mahdollisuuksia harrastusmahdollisuuksien monipuolistamiseksi ja uusien toimintatapojen löytämiseksi sekä eri aineryhmien ammattilaisen työllistämiseksi.
- Vahvistamme kaupungin elinvoimaa tarjoamalla ja mahdollistamalla kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tilaisuuksia kuntalaisille
- Tarjoamme vapaan sivistystyön kansalaisopiston kurseja Oriveden, Juupajoen ja Kuhmoisten kuntalaisille ja taiteen perusopetuksen opetusta Oriveden ja Juupajoen kuntalaisille
- Suunnittelemme kurssi- ja opetustarjontamme taloudellisten ja toiminnallisten resurssien puitteissa.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta järjestämällä kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytiä, Yhdistysrehvejä sekä muuta yhteistyötä edistäviä verkostotapaamisia. Juurrutamme toimintamallit osaksi vuotuista toimintaa.
- Kehitämme ja käynnistämme kulttuuriluotsitoimintaa. Koulutamme kulttuuriluotseja.
- Toimimme Oriveden yhtenä Kaiku -korttikohteenä pilotoinnin aikana. Kaiku-kortin saa taloudellisiin ja sosiaalisiin syihin vedoten.
- Taiteen perusopetuksessa on mahdollista hakea vapaaoppilaspaikkaa taloudellisiin syihin vedoten.
- Tarjoamme elämänlaatua parantavaa, matalan kynnyksen harrastustoimintaa eri kohderyhmille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa: kulttuurikasvatus, varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, työllisyyspalvelut sekä hyvinvointialueen edustajat.
- Tuotamme kansalaisopistopalveluja seutuopiston kuntien keskustoihin sekä taajamien ulkopuolelle kyliin.
- Käynnistämme taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien päivittämisen ja Koski-tietovarantoon oppilastietojen siirtämiseen, pyrimme lisäämään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tuntiresurssit opetuksen tarpeiden mukaisiksi.

Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

- Verkostoidumme aktiivisesti Juupajoen, Kuhmoisten ja Oriveden alueella toimivana seutuopistona kuntalaisten, kunnan viranhaltijoiden, päättäjien ja yhdistysten kanssa.
- Olemme aktiivisina toimijoina edistämässä palvelualueiden ja yksiköiden välistä yhteistyötä ja tiedotamme aktiivisesti toiminnastamme.
- Olemme mukana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävissä toimenpiteissä, kuten monipuolinen, laadukas ja saavutettava kurssitarjonta.

TOIMINNAN SUUNNITTELU

Oriveden seudun kansalaisopiston toimintaa suunnittelee OSKO-tiimi, jonka jäseniä ovat opiston rehtori, suunnittelijaopettaja ja toimistosihteeri. Toiminnan suunnittelu pohjautuu kansalaisopiston strategiaan tavoitteisiin, visioon ja arvoihin. Opiston toimintaa kehitetään jatkuvasti yhteistyössä kuntalaisten, tuntiopettajien ja sidosryhmien kanssa. Hanketoimintaa käynnistämällä ja ylläpitämällä pyritään vahvistamaan opiston seudullista vaikuttavuutta, elinvoimaa ja laatua. Hankkeilla lisätään toiminnan kehittämisen taloudellisia resursseja.

Kurssisuunnittelu on tärkein toiminnan suunnittelun osa. Kurssisuunnittelun pohjana toimii opinto lukuvuosisuunnitelma, joka vahvistetaan vuosittain hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnassa ja joka sisältää tuntikehyksen. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon kansalaisopiston toiminnalle asetetut tavoitteet ja kaupungin strategia sekä aiempi kurssitarjonta ja sen toteutuminen, opiskelijoilta ja tuntiopettajilta saatu palaute ja kurssitoiveet- ja ehdotukset.

PALAUTTEET JA ARVIOINTI

Kurssien loppuun mennessä kerätään myös kurssipalautelomakkeet opiskelijoilta. Palautetta voi antaa jatkuvasti myös sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Palautteet otetaan kurssisuunnittelussa huomioon mahdollisuuksien mukaan. Kurssitoimintaa kehitetään myös lukuvuoden mittaan reagoimalla mahdollisiin muutostarpeisiin. Osaamisperusteiset opintopistekurssit arvioidaan opettajan toimesta asteikolla hyväksytty/hylätty. Taiteen perusopetuksen arviointia tehdään oppitunneilla ja esiintymisien ja näyttelyiden yhteydessä.

TAITEEN PERUSOPETUS

Oriveden seudun kansalaisopistossa tarjotaan yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa ja kuvataiteissa. Opetussuunnitelmat perustuvat yleisen oppimäärän opetussuunnitelmien perusteisiin ja lakiin taiteen perusopetuksesta. Taiteen perusopetusta kehitetään sekä paikallisesta taiteen perusopetuksen muiden toimijoiden kesken että seudullisesti taiteen perusopetuksen kaupunkiseudun foorumin jäsenten kesken. Taiteen perusopetusta kehitetään yhteistyöhankkeiden ja seudullisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten ja kansalaisopistojen yhteistyönä. Taiteen perusopetuksen arviointia tehdään oppitunneilla ja esiintymisien ja näyttelyiden yhteydessä. Taiteen perusopetuksen suoritukset arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty opintokokonaisuuksittain

MUSIIKIN YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

- Musiikin opetuksessa on lisätty pienryhmäopetusta taiteen perusopetuksen instrumenttiopetuksen rinnalle. Musiikin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisia kursseja järjestetään vuorovuosin (maailmanmusiikki, musiikkiteknologia ja musiikin tuntemus). Musiikin perusteet -kurssi on tarjolla vuosittain. Lisäksi musiikin opetuksessa pyritään huomioimaan asiakkailta tulleet toiveet, ja siten järjestämään yksittäisiä kursseja, uusiin ja erilaisiin instrumentteihin tutustuen.
- Yhteistyössä Juupajoen kunnan edustajien kanssa suunnitellaan sopimuskunnassa toteutettavaa kurssitoimintaa.

KUVATAITEEN YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

- Kuvataiteen taiteen perusopetusta järjestetään ryhmäopetuksena lapsille ja nuorille Orivedellä. Kuvataiteen taiteen perusopetusta kehitetään jatkossa suunnitelmasti.

OSAAMISPERUSTEISUUS JA OPINTOPISTEKURSSIT

Osaamisperusteisesti suunnitellut ja toteutetut opintopistekurssit tarjoavat jatkossa kansalaisopistossa opiskeleville opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa opintopisteytettyjä ja arvioituja opintopistekursseja, joiden suoritukset tallennetaan koski-tietovarantoon. Opiskelijan oma opintopolku -palvelusta voi seurata vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen suorituksia, jos on antanut suostumuksen suoritusten kirjaamisesta järjestelmään. Arviointi ja suoritusmerkinnät perustuvat vapaaehtoisuuteen ja esimerkiksi hylätty -suorituksia ei tietovarantoon kerätä. Osaamisperusteisuutta edistetään kansalaisopistoissa valtakunnallisesti ja opintopistekursseja tarjoavat opistot toimivat laajalti yhteistyössä arvioinnin kehittämisen ja yhteisten kurssien tavoitteiden asettamiseksi.

VERKKO-OPETUS

Verkko-opetuksen erilaisten mahdollisuuksien kartoittaminen ja käyttöönottoaminen vaativat jatkossa huomiota. Verkko-opetukseen liittyvät sovellukset, menetelmät, tietoturva-asiat, tekijänoikeuksien toteutuminen jne. vaativat työpanosta, jotta voimme tarjota tuntiopettajille asianmukaista tukea opetuksen järjestämiseen. Etäopetuksen mahdollistaminen on myös osa palveluiden saavutettavuutta.

TUNTIKEHYS

Kansalaisopiston tuntikehyksen muodostumisen perusteena ovat aiempien vuosien toteumien seuranta, opetuksen painopistealueet sekä talousarviossa määritellyt määrärahat. Kansalaisopiston kurssitarjonta säilytetään aiempien vuosien tapaan monipuolisena. Tavoitteena on löytää vakiintuneiden kurssien rinnalle myös uusia ideoita erityisesti lyhytkurssien ja luentojen muodossa.

YHTEISTYÖ

- Yhteistyö muiden kansalaisopistojen ja taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa
- Yhteistyö Priima –verkoston kansalaisopistojen kanssa
- Yhteistyö seudullisten ja paikallisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa
- Yhteistyö hyvinvointi- elämänlaatupalvelujen, opetus- ja kasvatustalvelujen ja muiden palvelualueiden kanssa.
- Yhteistyö Merikanto-opiston kanssa.

PROJEKTIT

- **Taide- ja kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuurikipinä**
 - yhteistyö kasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa Kulttuurikipinän toteuttamiseksi mm. Taideratas perusopetuksen 3. ja 5. luokkalaisille.
- **Kulttuurihyvinvointityö**
 - **Kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytä** > Ryhmä eri alojen edustajista yhteisen kulttuurihyvinvointiteeman äärelle, jossa keskitytään Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman suositusten mukaisten toimien kartoitukseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen laajaa yhteistyötä hyödyntäen. Ryhmä toimii kaupungin hyvinvointiryhmän alaisena vapaana kokoonpanona, joka kerää, jakaa ja kehittää tietoa ja ajatuksia kulttuurihyvinvoinnista. Ryhmän toimintamallina käytetään kumppanuuspöytäperiaatetta.
- **Yhteistyön ja uusien toimintamallien kartoittaminen hyvinvointialueen edustajien/toimijoiden kanssa:** ikäihmisten palvelut, vammaispalvelut

KANSALAIPOISTON VUOSITTAIN TOISTUVAT TAPAHTUMAT

Joiden lisäksi on lukuvuosittain vaihtuvia tapahtumia

- Oskon Kirmaus
- Oskon oppilastöiden näyttelyt
- Oskon konsertit
- Teatteriryhmien esitykset
- Orkesterien, kuorojen ja bändien esiintymiset

AVUSTUKSET

- Opintosetelityyppinen avustus (Opetushallituksen myöntämä hanke)
- Toiminta-avustus Oriveden seudun opistolaiskunta ry:lle

LIITTEET

LIITE 1. **LUKUVUOSISUUNNITELMA 2024-2025**

LIITE 2. **KANSALAIPOISTON HANKKEET 2024**